

نسیم جان بخش اسلام

در ساحل دریاچه آستر (آلمان)

« اسلام مانند چشمه آب صاف و زلالی در میان مردمی وحشی و در سرزمینی خشک و سوزان ، دور از تمدن و فکر انسانی ، بوجود آمد . حجم و نیروی عظمت آن باندازه ای بود که با سرعت هر چه تمامتر بدو بصورت جویبار و سپس بشکل رودخانه ای در آمد و بالاخره این رودخانه لیریز گردید و هزاران نهر از آن منشعب شد و سراسر کشور (جزیره العرب) را فرا گرفت ، در نقاطی که این آب اعجاز آمیز جاری شده بود مردمی که از یکدیگر جدا میزیستند دوباره بیسکد بگریه و سسته ، اختلافات از بین رفت ، ... این جمله ها عیناً همان جمله هائی است که دانشمند ایطالیائی د کتر « واکلیری » کتابچه معروف خود را که تحت عنوان « پیشرفت سریع اسلام » است با آن شروع میکند پس علل این پیشرفت سریع و دامنه دار را ضمن بیانات دلنشین خود تشریح مینماید ولی نکته جالب آنست که نهر های عظیمی که از مکه و مدینه (مهد پیدایش اسلام) سرچشمه گرفته هرگز متوقف نشده و همچنان در حال پیشروی بوده و هستند روز بروز بر تعداد مسلمانان جهان افزوده میشود و آمار موجود گواهی میدهد که اسلام با سرعت درد نیای کثونی در حال گسترش است ، ملل غرب علاقه مخصوصی از خود نسبت با اسلام نشان میدهند و همینهاست که آینده درخشان و مسرت بخشی را بهمه مسلمانان جهان نوید میدهد ، و البته با توجه بوسعت نظر اسلام و تعلیمات عالی و عمیق آن و تطبیق احکام اسلام بر احتیاجات واقعی تمام جوامع بشری و آلوده شدن آئین های آسمانی گذشته بخرافات ، این موضوع جای تعجب نیست .

دانشمند مزبور (د کتر واکلیری) در همان کتاب میگوید : ما در قرآن سخنها و ذخائری از دانش مییابیم که ما فوق استعداد و ظرفیت باهوش ترین اشخاص و

بزرگترین فیلسوفان و قوی‌ترین رجال سیاست است... بنا بر این جادارد که اسلام روز بروز جای خود را در قلب دنیای متمدن بازتر کند.

در میان ملل اروپائی آلمانیه علاقه خاصی با اسلام نشان میدهند و این موضوع علاوه بر شرائط خاص آلمان و خصائص روحی مردم آن سر زمین، موهون کوشش فراوان جمعی از بازرگانان و دانشجویان مسلمان مقیم آلمان و بخصوص ایرانیان مقیم هامبورگ در راه معرفی اسلام و مذهب تشیع میباشد، اساساً در آلمان بلکه همه اروپا و امریکا آمادگی زیادی برای فرا گرفتن اسلام احساس میشود و همین موضوع است که وظیفه سنگین عموم مسلمین مخصوصاً طبقه علمای دانشمندان را در چنین موقعیت حساسی برای تبلیغ و معرفی اسلام کاملاً روشن میسازد!

بر اثر همین جهت و بواسطه تقاضای جمعی از مسلمانان ایرانی مقیم آلمان چندی قبل حضرت آیه الله العظمی آقای بروجردی بزرگ پیشوای جهان تشیع دانشمند معظم آقای محمد محقق را بعنوان نماینده خود در اروپا به هامبورگ اعزام فرمودند. ایشان در مدت اقامت خود در آنجا حقا قدمهای برجسته‌ای برای معرفی اسلام و مذهب تشیع و سر و صورت دادن بوضع دینی مسلمانان و جدیدالاسلام‌ها برداشتند، اخیراً بفرمان حضرت آیه الله اقدام بساختن مسجد بسیار باشکوه و آبرومندی بنام مسجد ایرانیان که در نوع خود کم نظیر است نموده‌اند.

همانطور که آقای محقق در یکی از اعلامیه‌های خود متذکر گردیده :
 « برای ساختمان این مسجد يك قطعه زمین بمساحت تقریبی چهار هزار متر مربع در بهترین نقاط هامبورگ، یعنی در کنار دریاچه «آلستر» بمبلغ ۲۵۰۰۰ ر ۲۵۰ مارک (حدود نیم میلیون تومان) خریداری شده و مبلغ مزبور را چندتن از بازرگانان محترم مسلمان بوسیله حضرت آیه الله بروجردی پرداخته‌اند.

انتظار میرود که در آینده نزدیک (حدود یکسال) با همت مسلمانان غیور که همواره در این امور پیشقدم بوده و هستند، این مسجد با شکوه که نمونه کاملی از معماری اصیل اسلامی و ایرانی خواهد بود با تمام رسد، این مسجد

کنید بزرگه زیبا و گلدسته های بلند و کاشیکاری جالبی خواهد داشت و بدون تردید یکی از بناهای بااهمیت دینی خواهد بود که مورد توجه اروپائیان واقع می گردد . طبق دعوت نامه ای که نسخه ای از آن بدست ما رسیده ، نخستین سنگ بنای مسجد مزبور قبل از ظهر شنبه پانزدهم شعبان روز فرخنده میلاد سعود امام زمان ارواحنا فداه طی مراسم باشکوهی با شرکت عده ای از شخصیت های برجسته آلمان غربی و جمعی از رجال ایران و سایر کشورهای اسلامی بدست آقای محقق از طرف حضرت آیه الله بروجردی گذارده شد .

اکنون بهتر اینست که برای معرفی بیشتر مزایای این بنای باشکوه و تاثیر عمیق آن در روحیه مردم آن کشور رشته سخن را بدست او بسندگان زبردست دو روزنامه آلمانی که لابد از نزدیک شاهد جریان بوده اند بسپاریم و ترجمه مقاله های کوتاه و وزین آنها را که بتازگی به ما رسیده است عیناً نقل کنیم . خواننده گرامی با دقت در خلال عبارات آنها این نکته را بخوبی درک می کند که بیش از آنچه ما تصور کنیم اسلام با اهمیت خاصی در افکار مردم اروپای جای دارد و علاقه مخصوصی بآن نشان میدهند . ما امیدواریم اینگونه اقدامات مفید اسلامی هر چه بیشتر توسعه یابد و در نقاط مختلف اروپا و امریکا اقدامات مشابه آن انجام شود و در نتیجه روزی بیاید که تمام دنیای متمدن با کمال میل و رغبت از اسلام و مذهب تشیع استقبال کرده و خود را در آغوش پر مهر این آئین مقدس قرار دهند و همه مردم روی زمین در سایه پرچم اسلام در صلح و صفا بسر ببرند . قیل از نقل ترجمه مقاله های مزبور لازم میدانیم ترجمه قسمتی از نطق پر مغز و جامع آقای محقق را هنگام نصب نخستین سنگ بنای مسجد مزبور که خود نشانه دیگری از استقبال و توجه مردم آلمان نسبت باسلام است درج کنیم و موفقیت ایشان و عموم برادران مسلمان آلمانی بخصوص برادران تازه مسلمان آلمانی و عموم مسلمانانی که در این کار خیر شرکت دارند از پیشگاه مقدس خداوند بزرگ مسئلت می نمائیم .

بنام خداوند متعال

آغاز و پایان کلام بنام عزیز او .

اوست خدای همه و مائیم همه بندگانش .

او برای ما بالاتر از هر پدری است پس چرا ما با هم مانند برادر نباشیم .

کتاب مقدس ما قرآن می گوید :

قل يا اهل الكتاب تماوا الى كلمة سواء بيننا وبينكم الا نعبد الا الله ولا نشرك به

شيتا ولا يتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون الله ۰۰۰ سوره آل عمران آیه ۶۴

ترجمه - بگو ای اهل کتاب بیائید از گفتاری که بین ما و شما یکسانست پیروی کنیم بجز خدای یکتا نپرستیم و چیز را با او شریک قرار ندهیم بایست چیز پروردگار کسی را به ربوبیت نشناخت . .

برادران عزیز اینجاست زمین مسجد ماست ولی لازمست توجه داشت که بهنای زمین همه جا مسجد است . همه جا لازمست او را عبادت نمود یعنی بوظیفه خود عمل کرد آیا عبادت معنی دیگری جز انجام وظیفه ایرا که او مقرر نموده است دارد ؟ کلمه مسجد جز این معنی دیگری ندارد .

مسجد یعنی محل پرستش - آنجا باید امر خدای را تا سر پرستش انجام داد ولی کیست که قهور خواسته های نفسانی خود نباشد ؟ کیست که همه جا را مسجد به بیند و در انجام امر خدا بجان بکوشد ؟

برای تربیت نفوس بشری در سر لوحه برنامه انبیای مساجد قرار داشت تا بندگان خدا در آن محل پاك جمع شوند با القاء هر گونه تشخصات در خانه خدا بیاد او باشند و خود را بدینوسیله از هر گونه آلودگی ها پاك سازند و با قلبی مملو از عشق خدائی برادرانه بکار زندگی به پردازند .

اولین مسجدی که بعد از طوفان نوح در روی زمین بنا شد همان مسجدی بود که ابراهیم خلیل الرحمن با کمک فرزندش اسماعیل در دامنه کوه «فاران» یعنی سرزمین «مکه» بزیا نمود . . سپس آقای محقق پس از بیانات مشروحی سخنان خود را باین جمله پایان داد : « اینک از طرف حضرت آیه الله العظمی آقای بروجرودی وظیفه دارم که سلام و تحیات و تبریکات ایشانرا بعموم آقایان محترم ابلاغ داشته اولین سنگ ساختمانی مسجد را که با اولین آیه از آیات قرآن کریم منقوش است همان آیه ایست که حضرت ابراهیم در بناهای ساختمان مسجد کعبه قرائت نمود در محل بحراب مسجد میگذارم .

واذيرفع ابراهيم اللواعد من البيت واسماعيل ربنا تقبل منا انك انت الصميع العليم
ربنا واجعلنا مسلمين لك ومن ذریتنا مة مسلمة وارنا منا سکناتوب علینا انک
انت التواب الرحيم ربنا واثبت فیهم رسولا منهم یتلو علیهم آیاتک وبعاهم
الکتاب والحکمة ویزکهم انک انت العزيز الحکيم . سوره البقره ۱۲۷-۱۲۹
روزنامه هامبورگ که اشوه در شماره روز دوشنبه ۱۵ فوریه ۱۹۶۰ چنین مینویسد :

منظره استریا مسجد

گذاردن اولین سنگ بنای مسجد در خیابان «شون آوس زیشت» (خوش منظر)
در یک قطعه زمین پر از برف در کنار «شون آوس زیشت» بنام اولین سنگ
بنای مسجد شیعیان گذارده شد امام جمعیت اسلامی ایرانیان در آلمان غربی
آقای محمد محقق که از لباس سیاه و عمامه سفیدش فوراً شناخته میشود مراسم بجلل
آنرا بجای آورد.

عده زیادی مردم موسیاه و موبور در این مراسم حضور داشتند. در بین مدعوین
آقای سنا تور د کتر تورمان و آقای سر کنسول مالیری و آقای بر اش رئیس بخش وسر
کنسول دول متحده عربی و سر کنسول اندونزی و سر کنسول ترکیه و رؤسای کلیسیاهای
پرستان و ارتدکس تشریف داشتند.

روی سنگ بنای (اول بنا) بزبان عربی و آلمانی آیه ای از قرآن کنده شده بود
این آیه اولین معبدی را بیاد میآورد که حضرت ابراهیم با فرزندش اسماعیل در مکه
بنانهاد «امام محقق گفت که مسجد هامبورگ مانند تمام خانه های خدا بطرف
مکه بنا میشود. مامدت زیادی برای یافتن قطعه زمینی که در بهترین نقاط شهر
باشد کوشش کردیم و از شهر هامبورگ که روابط تجارتهی آن با ایران بسیار
قدیم است برای همکاری و موافقتها را که با ما نموده است صمیمانه تشکر می کنیم»
بنای سنگ اول بنای مسجد مصادف با هفته تبلیغاتی کلیسای لوترشی شد
که تحت شعار «آسیا می پرسد - آفریقا می پرسد : آیا شما مسیحی هستید ؟»
تشکیل یافته بود.

بر خلاف مسجد کوچک پاکستانیها که تقریباً در دو سال قبل ساخته شده و از
طرف میسیون کوچکی اداره میشود مسجد ایرانیها برای سرپرستی و عبادت حدود

سه هزار و پانصد نفر مسلمان همه کشورهای اسلامی که در هامبورگ زندگی میکنند بنا میشود قسمت عمده این جمعیت را «جارو دانشجویان ایرانی تشکیل میدهد حضرت آیتالله العظمی بروجروی که بزرگترین مقام روحانیت را در ایران حائز نداشتن و بنای این مسجد را بعهده دارند تاریخ خاتمه مسجد هنوز معین نیست ولی حداقل یکسال طول خواهد کشید که آلستر را بتوان در خلال بنای گنبد ۱۸ متری و مناره های ۲۰ متری با کاشیکاریهایی که نشانه عظمت و جلال این مسجد خواهد بود مشاهده نمود. «سناتور داکتر تورمان» در موقع صرف چای که در کلوپ قایق را نان هامبورگ پس از انجام مراسم سنگ گذاری صورت گرفت گفت: «ما اطمینان داریم که شما چیزی خواهید ساخت که یک هامبورگی هم از دیدن آن لذت میبرد اسلام از لحاظ معماری مقام بزرگی را در تاریخ دارد. عنوان هامبورگ بنام شهر آزاد یک عنوان دولتی نیست در هامبورگ جهان بینی ها و عقائد ملل مختلف تا وقتی که با اصول دموکراسی زیانی نمی رساند محترم شمرده میشود

روزنامه «ولت آن زونتاگ» (دنیادر روز یکشنبه) ۱۴ فوریه ۱۹۶۰ مینویسد:

شرق در کنار آلستر

در «شون آوس زیشت» مناره هائی برپا میشود با گذاردن سنگ اولین بنا وسیله امام «محمد محقق» در میان منظره برفی کمی دور از آلستر که با بخی مستور شده بود روز شنبه ساعت یک و نیم بظهر ۱۳ فوریه در زیر درختان بی بر که زمستانی سنگ اول بنای یک مسجد بزرگ ایرانی گذارده شد.

منظره آلستر رنگ نوی خواهد یافت و نوائی نو آغاز خواهد نمود. اگر پس از یکسال و نیم از رودخانه «آلستر» یا ناحیه «هارورسته هوده» نظر افکنیم خواهیم دید در «شونه آوس زیشت» مناره های ۱۹ متری از پس درختهای اطراف مسجد خود نمائی میکنند.

مدت زیادی بود که در جمعیت بزرگ ایرانیان مقیم هامبورگ که از تجار و دانشجویان تشکیل شده صحبت از آن میرفت که در این شهر جهانی هامبورگ جای

مناسبی برای عبادت و انجام مراسم دینی برای همه مسلمانان و خصوصاً برای مسلمانان شیعه که عده زیادی آلمانی هم وابستگی بآن دارند درست شود. یافتن چنین زمین زیبایی برای این بنا آسان نبود. برای «شرام» و «الینگیوس» معماران آلمانی این ساختمان و همچنین همکار صمیمی آنها «پرویز زرگر پور» آسان نخواهد بود که این ساختمان مجلل را بپایان رسانند ولی امیدوارند که این مسجد زیبای گرانها را در مدتی بیش از یکسال بتوانند تمام کنند.

نقشه آن از روی نمونه و طراحی های زیادی در تهران انتخاب شده است.

صدای رسای امام جمعیت اسلامی ها مבורک آقای محمد محققى نماینده حضرت آية الله العظمی بروجردی بگوش میرسید که میگفت: بنام خدا... و با همان کلماتیکه ابراهیم در موقع شروع ساختمان که به بخالق خود گفت من اولین سنگی این بنا را مینهم و اذی رفع ابراهیم الفواعل من البيت واسمعیل ر بناتقبل من انك انت السميع العليم سوره بقره آیه ۱۲۷

امام مسلمانان از شهر هامبورک تشکر کرد که همه نوع تسهیلات را برای این بنا فراهم کرده اند.

امام مسجد اسلامی بگفته خود چنین ادامه داد: « برای ما افتخار است که در میان ملت بزرگی زندگی میکنیم که ملت ایران و مذهب اسلام را آن چنان احترام میکنند که ما خود را کاملاً در کشور خود حس میکنیم» حضور رئیس اداره ساختمان هامبورک سنا تور دکتر تورمان و «کورت» بازنش رئیس بخش در موقع مراسم جشن مسجد حاکی از علاقه مردم هامبورک باین ساختمان بود.

قسمت مذکور مرکزی زیر گنبد جای دو یست نفر را دارد و سالن بنا هم برای دو یست نفر دیگر جا دارد.

ارتفاع گنبد هفده متر خواهد بود و سطح خارجی آن را کاشیکاریهای شرقی تزیین خواهد نمود در هر دو طرف مسجد مناره های نوزده متری قرار دارد که از فراز آن مؤذن وقت نماز را اعلام مینماید.